

Lisa Lundberg

Utbildningsnämnden 2020-11-03

Resursfördelningsmodell för grundsärskolan

Ärende

Vid utbildningsnämndens möte den 6 november 2019 (§ 88, UN 2019/0585) gavs bildningsförvaltningen i uppdrag att utarbeta ett förslag till ny ersättningsmodell för grundsärskolan.

Bildningsförvaltningen har utrett alternativ samt formulerat förslag till reviderad resursfördelningsmodell. Syftet med modellen är att skapa en ökad förutsägbarhet och långsiktighet för skolor med elever som läser enligt grundsärskolans läroplan samt att minska administration.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar om reviderad resursfördelningsmodell för grundsärskolan i enlighet med bildningsförvaltningens förslag.

Bakgrund

Grundsärskolan är en egen skolform. I Danderyds kommun finansieras idag grundsärskolan till stor del av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd (i fortsättningen benämnt tilläggsbelopp). Beslut om tilläggsbelopp fattas individuellt för varje elev i grundsärskolan årsvis. Nuvarande resursfördelningsmodell är inte i enlighet med syftet för tilläggsbelopp. Modellen är inte heller transparent och långsiktig, vilket skolhuvudmännen efterfrågar.

I skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var den anordnas. Kommunen är huvudman för grundsärskolan och ska fördela resurser till utbildningen efter elevernas olika förutsättningar och behov. En likabehandlingsprincip ska tillämpas där den enskilde huvudmannen ska kunna bedöma om kommunen använt samma grunder, som vid fördelning av resurser till de egna verksamheterna.

Lisa Lundberg

Utbildningsnämnden har gett bildningsförvaltningen i uppdrag att se över gällande resursfördelningsmodell för grundsärskolan. Syftet är att införa en tydligare och mer ändamålsenlig modell som överensstämmer med skollagens föreskrifter.

Bildningsförvaltningens utredning

Bildningsförvaltningen har utrett vilka möjligheter det finns att utforma ett grundbelopp för grundsärskolan och hur modellen bäst kan utformas. Arbetet kompletterar samtidigt det övergripande arbete som pågår med att se över resursfördelningsmodell för grundskolans skolpeng.

Nuvarande resursfördelningsmodell

Bildningsförvaltningens nuvarande resursfördelningsmodell (bilaga 3) med tilläggsbelopp utgår ifrån en gemensam beräkningsmodell för särskolans kostnader, utarbetad av Kommunförbundet Stockholms län 2007, se bilaga 4. Modellen utgår ifrån indexerade behovsgrupper med nivåer på de merkostnader för åtgärder som en elev i grundsärskolan kan ha behov av. Det kan röra sig om extra personal, assistans, lokalkostnader och liknande.

Bildningsförvaltningens utredning visar att dessa behovsgrupper kan fungera väl som utgångspunkt vid framtagande av en ny resursfördelningsmodell. Resurser som idag betalas ut i form av tilläggsbelopp kan istället betalas ut som ett grundbelopp, särskolepeng.

En jämförelse har även genomförts med andra kommuner som redan har ett fastställt grundbelopp för grundsärskolan.

Nuvarande resursfördelningsmodell förskoleklass

I utredningen har det framkommit att den resursfördelningsmodell som tillämpas för grundsärskolan idag även omfattar elever i förskoleklass. Detta är inte i överensstämmande med skollagen.

Nuvarande resursfördelningsmodell fritidshem

I utredningen har det också framkommit att resursfördelningen omfattar fritidshem i årskurs F– 9, vilket inte är enligt skollagens föreskrifter. Fritidshem för elever inom grundsärskolan är årskurs 1 – 6. Därefter upphör rätt till fritidshem enligt skollagen. Vid utredningstillfället fanns ingen elev som har fått stödet inom ramen för fritidshem.

Utredningen i sin helhet återfinns i bilaga 2.

Lisa Lundberg

Bildningsförvaltningens förslag till ny resursfördelningsmodell

Genom en resursfördelningsmodell med fasta grundbelopp utifrån behovskategorier (se bilaga 1) möjliggörs en finansiering som följer skollagens föreskrifter. Samtidigt ges skolor möjlighet att organisera och planera sin verksamhet mer långsiktigt. Förslaget innebär att medel skjuts över från tilläggsbelopp och verksamhetsstöd till ett volymbaserat grundbelopp för grundsärskolan.

Nivån på beloppet varierar utifrån elevernas behov där fasta belopp per behovsgrupp specificeras i modellen. Förslaget till nya ersättningsbelopp per behovsgrupp har tagits fram utifrån dagens kostnader för elever inom grundsärskolan. En jämförelse med andra kommuner stärker bilden av att beloppen är skäliga.

Genom den nya resursfördelningsmodellen med grundbelopp som gäller under elevernas hela skolgång sker en förbättring för skolorna. De kan organisera och strukturera grundsärskolans verksamhet mer långsiktigt eftersom de kan räkna med ett grundbelopp per behovsgrupp varje år istället för att som nu ansöka om bidrag för ordinarie verksamhet. En förbättring sker även för eleverna då skolorna kan ha fasta anställningar och resurser för undervisning enligt grundsärskolans kursplan.

Styrkedjan blir tydligare och kan bättre följas enligt skollagens föreskrifter om resursfördelning. Ett grundbelopp för grundsärskolan markerar att en annan skolform tagit vid på grund av utvecklingsstörning och inte på grund av omfattande inlärningssvårigheter som tilläggsbelopp och verksamhetsstöd kan omfatta.

Förskoleklass

Förskoleklass ingår inte längre i resursfördelningsmodellen för grundsärskolan då förskoleklass omfattas av grundskolan, inte grundsärskolan. Genom att skolor fortsättningsvis kan söka tilläggsbelopp för elever i förskoleklass som har ett extraordinärt behov av särskilt stöd bedöms de ekonomiska villkoren för skolor med dessa elever bli oförändrade jämfört med nuvarande situation.

Fritidshem

Fritidshem för grundsärskolans elever ska omfatta årskurs 1 – 6 enligt skollagens föreskrifter. Finansiering av fritidshem för elever i årskurs 7 – 9 föreslås upphöra då korttidstillsyn inte ombesörjs av skolväsendet.

Lisa Lundberg

För elever som är i behov av fortsatt tillsyn i årskurs 7 – 9 i form av korttidstillsyn, bör ansvaret därmed övergå till Socialkontoret.

Ekonomiska konsekvenser

Beloppen som föreslås i modellen beräknas innebära oförändrade kostnader för Danderyd som hemkommun vid ett oförändrat antal inskrivna elever.

Redovisningsmässigt innebär förändringen att kostnaden för volymer inom grundsärskolan kommer att öka. Samtidigt kommer kostnader för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd att minska. Genom ett ökat fokus på grundsärskolan och genom det arbete som nu sker inom kommunen gällande riktlinjer för tilläggsbelopp och grundsärskolepeng kan det förväntas att utredningar färdigställs tidigare och att elever skrivs in tidigare i korrekt skolförhållande.

Kent Henningson
Bildningsdirektör

Handlingar i ärendet

- Bilaga 1 Reviderad ersättningsmodell för grundsärskolan.
- Bilaga 2 Utredning av resursfördelningsmodell för grundsärskolan
- Bilaga 3 Ersättningsmodell grundsärskolan UN 2018/0165
- Bilaga 4 Förslag till beräkningsmodell för särskolan i Stockholms län
2007- 02-12

Expedieras
Samtliga rektorer i Danderyds kommun